

Vijesti Virovitica Županije Općine Sport Marketing ICV-radio

// ICV-PRIČE

„Apostolice apostola“ Predmeti, priče i duša: Život Silvije Salajić posvećen je očuvanju prošlosti

09. listopada 2025.

📷 Marija Lovrenc

Kada spomenemo arheologiju i vjeru, mnogi ih doživljavaju kao dvije suprotne strane; jednu koja traži dokaze u zemlji i kamenu, i drugu koja traži smisao u nevidljivom, neopipljivom i duhovnom.

No priča naše sugovornice, Silvije Salajić iz Virovitice, koju donosimo u serijalu „[Apostolice apostola – uloge žene u župama i Crkvi 21. stoljeća](#)“, pokazuje da se te razlike mogu povezati. Spoj opipljivog i duhovnog moguć je kroz otvorenost srca i uma, ali i zahvaljujući mostu iskustva se gradi godinama.

Silvija Salajić je zanimljiva, skromna i samozatajna žena koja, poput mnogih muzealaca, skriva unutarnje bogatstvo; znanje, raznolike interese, ljubav prema ljudima i povijesti. Ova umirovljena kustosica Gradskog muzeja Virovitica svoj je radni vijek provela kao viša kustosica arheološke zbirke, zaljubljenica u prošlost koju je zajedno s kolegama otkrivala i interpretirala u sadašnjosti.

KONKRETIZACIJA OTKRIĆA

Datacol aditivi za gorivo

DATAFUEL

Datacol aditivi za gorivo

DATA HYBRID

– Nalazi iz prošlosti uvijek su više od samog predmeta. Oni su tragovi ljudske potrage za smislom, baš poput vjere. Dok živimo, okružuju nas predmeti, a kada nas više nema, oni izgovaraju ‘našu’ priču. Ostaju kao svjedoci našeg života. Isto je i s vjerom: prenošena je kroz priču, zapise, kroz svjedočanstva ljudi koji su Isusa, proroke i suvremenike vidjeli, koji su prisutnost Boga osjetili i proživjeli je. Autentičnost tog i takvog iskustva i materijalnom daje veću vrijednost, smisao – ističe naša sugovornica.

Gradski muzej Virovitica

Dok govori o radnom vijeku provedenom u Muzeju, u kojem je ostala zapamćena po posvećenom i profesionalnom radu, sjeća se kako je oduvijek voljela iskopavanja.

– Oduvijek mi je bila želja raditi u zavičajnom muzeju. To je velika razlika u odnosu na specijalizirane, primjerice arheološke muzeje. Naš, zavičajni Gradski muzej, nije samo za grad Viroviticu, nego za cijelu okolicu, što je nekoć bilo i puno šire područje nego danas.

Zbog toga čuvamo i prikazujemo mnoštvo podataka iz ranijih vremena. U specijaliziranom muzeju naglasak je gotovo isključivo na znanstvenom radu, a moj put, i u zavičajnom muzeju, često je vodio i na arheološka iskopavanja kad bi se ukazala prilika.

– Nakon svakog iskopavanja osjećala sam potrebu rezultate otkrivenog prikazati javnosti, kroz radionice, izložbe ili predavanja. Otkriće ima znanstvenu težinu, ali ljudi žele znati zašto je ono važno za njih. Kontekst predmeta, priča o osobi, vremenu, običaju, to ljudima daje smisao. Zato postoje izložbe, radionice, suveniri, da ljudi osjete predmet, upoznaju ga i otkriju njegovu važnost za sebe – objašnjava Silvija Salajić.

Odlaskom u mirovinu 2020. godine dobila je priliku posvetiti se još jednoj ljubavi – etnologiji. Sklonost čuvanja vrijednih predmeta iz prošlosti pretvorila je u svoj hobi. U mirovini je osnovala Udrugu Tradicija virovitičkog kraja i svoj dom pretvorila u svojevrsnu „škrinjicu starina“. Predmete joj doniraju poznanici, prijatelji, kolege, koji znaju za njenu strast i ljubav prema prošlosti.

– Oduvijek sam voljela sakupljati vrijedne predmete, osobito one koji na poseban način obilježavaju neku osobu, razdoblje ili događaj. Još kao mladu fascinirao me narodni vez pa sam nosila haljine s takvim detaljima – kaže nam, smiješeći se dok nas vodi kroz svoj dom i dvorište.

Prostorije su pune rukotvorina, ukrasa, odjeće i obuće, dječjih igračaka te alata koje su koristili majstori raznih obrta – od drvodjeljskog i tesarskog, do kovačkog i lončarskog. Tu se nalaze i starinska drvena dječja ljuljačka, stakleni servis čaša sa zlatnim obrubom, pletena košara za novorođenče s ručno izrađenom odjećom, stare pernice, ruho, bakina drvena škrinja, teške pegle, ženske torbe i marama...

📷 Marija Lovrenc

PORTAL U PROŠLOST

Svaka soba zamišljena je kao mali portal u drugo vrijeme. Posjetitelji mogu uživati u predmetima koje je Silvija sačuvala. Tu je i „soba tete Micike“ s njezinom haljinom, starinski krevet s vezenim jastucima, „špajza“ sa staklenkama i starinskim priborom, pa čak i mašina za rezanje salame od obitelji Markovinović. Upravo su predmeti i priče starosjedioca Velke Ličke, kako je nazivaju stari Mikeši, potaknuli Silviju da napravi izložbu „Život u Velkoj Lički od 1930. do danas“, kroz koju je prikazala stil života i predmete ranijih generacija, a stil života starosjedioca inspirirao ju je na pisanje druge knjige koja bi uskoro trebala biti objavljena.

Pod naslovom „Moji zavičaji kroz vrijeme“ knjiga obuhvaća dvije cjeline: priče mikeške obitelji kroz tri generacije i povijest Suhopolja.

Svaka stara fotografija, rukotvorina ili običaj svjedoči o životu onih koji nisu među nama, ali su ostali prisutni u sjećanju obitelji, susjeda, prijatelja, kolega iz udruge ili društva s kojim su se družili, svirali, putovali, stvarali.

Upravo tu Silvija pronalazi poveznicu s vjerom: kao što teologija govori o „zajedništvu svetih“, trajnoj povezanosti živih i pokojnih, tako i njezin rad pokazuje da prošlost nije izgubljena, već ostaje utkana sjećanje koje nas oblikuje i obogaćuje, iz kojeg možemo crpiti inspiraciju, ali i učiti za budućnost.

– Ne mogu reći kada sam točno otkrila vjeru; ona je dio mene i u njoj stalno rastem. Majka i otac su bili vjernici, ali sestra i ja sakrament krštenja primile smo tek u dvadesetima. Usudila bih se reći da je vjera moj stalni vodič. Djelatna vjera je vrlo jednostavna: sve što radimo, radimo pošteno i s ljubavlju – zaključuje Silvija.

PRAKTIČNA MUDROST

Na kraju, priča Silvije Salajić podsjeća nas da prošlost nije tek niz događaja zabilježenih u knjigama ili sačuvane u vitrini. Ona nastavlja živjeti kroz predmete, priče i sjećanja koje čuvamo i prenosimo dalje. Kroz svoj rad i ljubav prema zavičaju, Silvija pokazuje da se arheologija i vjera susreću u istom cilju; čuvajući identitet.

📷 Marija Lovrenc

Predmeti stari desetljećima ili stoljećima, priče o ljudima koji više nisu među nama, pa i običaji naših predaka, sve nas to, kaže naša sugovornica, uči strpljenju, poštenju i pažnji prema drugima. Naši su preci u materijalnom imali manje nego današnje generacije, ali posjedovali su trajne vrijednosti i praktičnu mudrost. Ona i djelatna vjera Silviji su nadahnuće u svakodnevnom životu.

Arheologinja zaljubljena u etnologiju i u mirovini tako živi svoju misiju: kroz predmete, knjige i izložbe povezuje generacije i podsjeća nas da je važno učiti iz prošlosti, čuvati identitet i običaje.

Starinska nošena torba, ručni mlinac za kavu, kredenac u kutu, gramofon koji čeka ploču, slike i gobleni, pokrivači i vezeni jastuci – svaki je predmet svjedok jedne osobe koja ga je koristila, koja je dio svog života pretočila u njegovu trajnu vrijednost.

Zato Silvija ne čuva samo starine i uspomene, već i ljude koji su ih stvorili.

(icv.hr, Marija Lovrenc, foto: Marija Lovrenc, Gradski muzej Virovitica, Osnovna škola Suhopolje)

Serijal je nastao uz financijsku podršku Agencije za elektroničke medije kroz program poticanja kvalitetnog novinarstva.

